

341.638(497.11)

341.42

PRIZNANJE I IZVRŠENJE STRANIH SUDSKIH ODLUKA U SRBIJI

Doc. dr Ferid Bulić*

Apstrakt

Priznati i izvršiti stranu odluku znači u formalnom smislu, prihvatiti je kao pravnosnažnu odluku i kao izvršni naslov iz čega proizilazi dejstvo, izjednačenja sa domaćim odlukama. Značaj priznanja i izvršenja stranih sudskih odluka, kao i posledice koje mogu iz toga proizići poznat je uglavnom jednom užem krugu ljudi koji se kroz pravnu nauku i sudsku praksu bave ovim pitanjem. Kroz ovaj rad dato je objašnjenje pojma strane sudske odluke, kao i uslova koje je neophodno ispuniti da bi se jedna takva odluka mogla priznati i izvršiti pred nekim od nadležnih sudova u Srbiji. Pored mogućnosti da strana sudska odluka bude priznata, postoji i mogućnost da joj se pred domaćim sudom uskrati priznanje kada se za to steknu zakonom propisani uslovi.

Ključne riječi: strana sudska odluka; priznanje strane sudske odluke; izvršenje strane sudske odluke; uslovi za priznanje strane sudske odluke; uslovi za nepriznanje strane sudske odluke; postupak priznanja i izvršenja prema pravu Srbije.

UVOD

Međunarodno privatno pravo u svom prostoru kroz razvoj odnosa među državama, sve tešnjom saradnjom na uspostavljanju unificiranih pravila nužno dovodi definiranju građanskopravne regulative koja je utemeljena na načelima saradnje, pravne sigurnosti i ekonomičnosti. Sama struktura priznanja odluka na međurodnom planu predstavlja kroz proces priznanja pravnog dejstva izvan zemlje njenog porijekla, pretpostavku odvijanja građanskopravnih i trgovinskopravnih odnosa. Iako postoji strani element procesna pravila unutrašnjeg prava primjenjuju se u znatnoj mjeri u postupku priznanja i utvrđivanju uslova za priznanje stranih odluka. Preduslov za priznanje strane sudske odluke je nekada bila i uzajamnost (reciprocitet). Uopćeno govoreći, u obe države bila je dovoljna faktička uzajamnost, što znači da nije neophodno da postoji zaključen bilateralni sporazum. Osim toga, postojanje uzajamnosti se pretpostavljalo dok se nebi suprotno dokazalo; stoga suprotna strana je morala da dokaže nepostojanje uzajamnosti sa državom čiji je

* Docent na Departmanu za pravne nauke, Univerzitet u Novom Pazaru, ferid.bulic@gmail.com.

sud doneo predmetnu odluku. Najvažnija dejstva odluke su pravnosnažnost, izvršnost, konstitutivnost i činjenično i intervencijsko dejstvo. U većini nacionalnih prava, pored međunarodnih ugovora, norme o priznanju i izvršenju stranih sudskih odluka sadržane su u građanskim zakonima, uz rješavanje ovog pitanja u određenom dijelu kroz zakon o međunarodnom privatnom pravu. Priznavanje stranih sudskih i sa njima izjednačenih odluka, te stranih arbitražnih odluka, u duhu je sa trendom globalizacije i rastuće međuzavisnosti država. U situaciji kada je protok ljudi, roba, usluga i kapitala olakšan, broj potencijalnih odluka čije će se priznanje eventualno zatražiti, u praksi raste. Povećanjem broja transakcija sa međunarodnim karakterom, povećava se i značaj i uloga priznanja stranih odluka. Samim tim broj potencijalnih odluka čije će se priznanje i izvršenje zatražiti postaje sve veći. Ono čemu bi trebalo da se teži u budućnosti jeste jedinstven sistem po pitanju priznanja i izvršenja stranih sudskih odluka na koji način bi bio omogućen slobodan protok sudskih i arbitražnih odluka. Na ovakav način, pravna sigurnost stranaka bila bi izdignuta na viši stupanj, uštedjelo bi se značajno vrijeme i novac.

1. Pojam strane sudske odluke

Strana sudska odluka je odluka stranog suda i drugih, nesudskih organa (npr. upravnih) koje su po svom statusu i dejstvima izjednačene sa sudskim – po pravu države u čije ime su donete. U našem pravu, predmet priznanja mogu biti samo strane odluke donijete u građanskopravnim stvarima. Sama kvalifikacija se vrši po unutrašnjem pravu nacionalne države, u kom slučaju i akti državne uprave mogu biti predmet priznanja. Sudska odluka, kao akt državnog organa jedne zemlje proizvodi dejstva na teritoriji zemlje donošenja. Međutim, kada se radi o sudskim odlukama u oblasti privatnog i privrednog prava, u cilju poštovanja međunarodne saradnje, ljudskih prava, pravne sigurnosti i ekonomičnosti postupka načelno se može priznati dejstvo odluka stranog suvereniteta u domaćoj zemlji, ukoliko se sprovede postupak priznanja strane odluke i ta odluka ispuni uslove predviđene nacionalnim zakonodavstvom da bi mogla biti priznata. "Jer, ako se uopšte ne bi priznavalo dejstvo stranih sudskih odluka, stranke bi morale o istoj stvari da vode postupak u različitim državama, što bi dovelo do velikih troškova i pravne nesigurnosti, a moglo bi se govoriti i o povredi prava na tužbu kao ljudskog prava.¹ U međunarodnom privatnom pravu česta je sintagma: priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka. Priznati i izvršiti stranu sudska odluku znači prihvatiti je u domaćoj državi kao pravosnažnu odluku i izvršni naslov. Ipak, zbog određenih specifičnosti o kojima će biti riječi u nastavku, preciznije je govoriti o postupku priznanja strane sudske odluke (koji, u nekim slučajevima može obuhvatati i priznanje svojstva izvršnosti strane sudske odluke). Predmet priznanja su strane sudske odluke, sudska poravnanja i odluke drugih organa koje se u zemlji donošenja izjednačavaju sa ovim odlukama, a regulišu privatnopravne odnose sa

¹ Stanivuković, Živković, Međunarodno privatno pravo –opšti deo, Službeni list SCG, Beograd, 2004, str. 435, A. Jakšić, Međunarodno privatno pravo, Diagonale, Beograd, str. 208.

međunarodnim elementom. Mogu se priznati samo meritorne odluke, nezavisno od njihovog naziva u zemlji porijekla, kao i nezavisno od toga koja vrsta organa, moguće i vansudskog donosi tu odluku, dokle god je ta odluka donijeta u formi, po postupku i od strane organa koji je nadležan za donošenje te vrste odluka po pravu zemlje donošenja odluke (npr. i odluka stranog upravnog ili vjerskog organa o razvodu braka može biti priznata ukoliko ispunjava uslove za priznanje). Pojedinačni, konkretni akti na bazi javnih ovlašćenja mogu se upodobiti sa sudskim odlukama, dok pojedinične materijalne radnje nisu predmet posebnog ili priznanja uopće. Isključivo samo pravosnažna odluka saglasno pravu zemlje u kojoj je donijeta predstavlja odluku podobnu za priznanje. Sudska odluka povodom određenog imovinskopravnog zahtjeva, u odnosu na koje se postavlja pitanje izvršenja i priznanja treba da ima svojstvo izvršnosti. U modernim pravnim sistemima evropskim pravima pojam pravosnažnosti se poklapa sa pojmom konačnosti, što nužno podrazumijeva nemogućnost pobijanja sudke odluke redovnim pravnim lijekovima, osim anglosaksonskog prava koje drugačije pristupa problemu takođe nemogućnost se ogleda i u dijelu "Ne bis in idem" te se po tom pitanju ne može voditi postupak. "Pred domaćim sudom, predmet priznanja može biti deklaratorna odluka kojom se potvrđuje postojanje ili nepostojanje neke obaveze dužnika, kao i kondemnatorna odluka." ² Momenat za koji se vezuje inostrani karakter odluke je trenutak kada je odluka postala pravosnažna, što znači da npr. odluke sudova u Sloveniji ili Hrvatskoj koje su postale pravosnažne u vrijeme postojanja SFR Jugoslavije, ne bi se sada mogle smatrati stranim odlukama. I dok su sve strane sudske odluke koje se odnose na privatnopravne i privredne odnose (kao i njima ekvivalentne odluke drugih organa) podobne za priznanje, nezavisno od vrste postupka u kojem su donijete.

2. Sistemi priznanja i izvršenja stranih sudskih odluka

Strane sudske odluke su predmet preispitivanja u postupku samog priznanja odluke iz čega proizilaze prava i obaveze. "Danas praktično nema države koja dosledno primenjuje sistem nepriznavanja stranih odluka" ³ Na koji način jedna zemlja „uvodi“ odluke stranog suvereniteta u svoj pravni sistem i kakva im dejstva priznaje na svojoj teritoriji zavisi od sistema priznanja za koji se opredijeli. U zemljama Evropske unije je znatno uprošćen postupak priznanja i izvršenja odluka država članica. Prema uredbi Brisel I, odluke donijete u jednoj državi članici priznaju se u drugim državama članicama, bez sprovođenja posebnog postupka. ⁴ U uporednom pravu i literaturi postoji više podjela sistema priznanja stranih sudskih odluka, koji se mogu svesti na pet osnovnih tipova: sistem kojim se ispituje ispunjenost uslova predviđenih nacionalnim zakonodavstvom i donosi se odluka o

²M. Krvavac, Međunarodno privatno pravo, Kosovska Mitrovica 2010. str.216.

³U Skandinavskim zemljama Holandiji (u odnosu na izvršenje) u Rusiji, Ukrajini , Moldaviji, mogu se priznati strane sudske odluke samo ako je priznanje predviđeno međunarodnim ugovorom

⁴V. čl.33st.1. Uredbe br. 44/2001.

priznanju ili nepriznanju strane sudske odluke (sistem ograničene, neograničene kontrole, sistem novog postupka i revizije iz osnova) i na kraju sistem nepriznavanja stranih sudskih odluka, osim na osnovu međunarodnih ugovora. U zavisnosti od ispunjenosti uslova koje predviđa nacionalno pravo, verifikacija polazi od kriterijuma da li se u postupku priznanja vrši samo ograničena kontrola (procesnih pretpostavki, a merituma samo u pogledu javnog poretka) ili postoji mogućnost revizije iz osnova strane odluke (koja bi obuhvatala ispitivanje primjene procesnog i materijalnog prava, kao i ispravnost utvrđenog činjeničnog stanja, što može dovesti do drugačijeg presuđenja. Sistem neograničene kontrole počiva na mnogo strožijim pravilima u procesu preispitivanja strane odluke, koji ulazi u sferu primenjenog procesnog i materijalnog prava pred stranim sudom. Ovaj sistem je u mnogome složeniji process priznanja sudskih odluka što je izvan tendencije kojima stremi razvoj međunarodnog poretka. U sistemu neograničene kontrole može se preispitivati i sadržina činjeničnog stanja koje je utvrdio strain sud, kao i pravna ocena suda koji je donio odluku. "Sistem revizije iz osnova se može posmatrati kao sistem neograničene kontrole, polazeći od toga da dopušta preispitivanje sudske odluke u istom obimu." ⁵ U državi priznanja sud ima ovlašćenje da izmjeni dispozitiv odluke i na taj način se postavi u ulozu višeg suda. Očigledna suprotnost principu suverene jednakosti država ⁶ i tendencije slobodne cirkulacije odluka, dovela je do napuštanja ovog sistema u savremenim pravima, kao međunarodno neprihvatljiv čak i u zemlji njegovog nastanka u Francuskoj.

3. Uslovi za priznanje po Zakonu o međunarodnom privatnom pravu

U našem pravu se akti stranog suvereniteta ne prihvataju bezuslovno ⁷. U nastojanjima da se nađe srazmera između očuvanja suvereniteta i uspostavljanja međunarodne pravne saradnje, države propisuju uslove za priznanje i izvršenje strane sudske odluke. Naš zakonodavac je predvideo uslove odnosno smetnje za priznanje stranih odluka. Da bi strana sudska odluka mogla da proizvodi dejstvo u našoj zemlji, potrebno je da prođe postupak priznanja kroz sistem koji je naša zemlja prihvatila. Priznata strana sudska odluka u Srbiji izjednačava se sa odlukama domaćih sudova. Strana odluka u našoj zemlji može da proizvodi samo ona dejstva koja za takve odluke predviđa naše pravo, a ne bi mogla da proizvodi eventualno dejstva koja bi imala po pravu zemlje svog porijekla. Po Zakonu o međunarodnom privatnom pravu uslovi za priznanje strane sudske odluke su: Indirektna sudska nadležnost, pravosnažnost i izvršnost strane sudske odluke po pravu zemlje porijekla, nepostojanje povreda prava Srbije kao zemlje u kojoj se traži priznanje, poštovanje prava odbrane stranaka u postupku pred stranim organom, odsustvo domaće pravosnažne odluke o istoj stvari, ranije započet postupak pred domaćim organom, povreda javnog poretka i uzajamnost po starim propisima.

⁵V. Ročkomanović, Međunarodno privatno pravo, Niš.2006 god. str.245

⁶V. Jezdić, Međunarodno privatno pravo, Beograd.1980 god. str.164

⁷M. Krvavac, Op.cit. str.221.

Nadležnost organa koji je donio odluku opća je pretpostavka njene punovažnosti. Naš zakon predviđa da se priznanje sudske odluke može odbiti zbog nenadležnosti stranog suda samo ako je rješavanjem u datoj stvari strani sud prekršio neku odredbu o isključivoj međunarodnoj nadležnosti domaćeg pravosuđa. Pravosnažna odluka donijeta saglasno pravu zemlje u kojoj je donijeta predstavlja odluku podobnu za priznanje. Sudska odluka povodom nekog imovinskopravnog zahtjeva treba da ima i svojstvo izvršnosti.

Uslov da se traži da strana sudska odluka ne može biti pobijana redovnim pravnim lijekovima u zemlji donošenja je logičan i opravdan jer bi predstavljalo narušavanje pravne sigurnosti da strana sudska odluka bude priznata u našoj zemlji, a da u zemlji njenog porijekla u postupku po žalbi bude izmijenjena. Svojstvo pravosnažnosti strane odluke neće se cijeliti po našem pravu već po pravu države u kojoj je odluka donesena. Treba imati u vidu da strane odluke iz nekih pravnih sistema na različit način stiču pravosnažnost u odnosu na ono što je uobičajeno u zemljama evropsko - kontinentalnog pravnog područja. Na stranci koja traži priznanje je da dokaže da je ta odluka postala pravosnažna po pravu zemlje porijekla. Potvrda o pravosnažnosti ne mora uvijek da bude posebna isprava, odvojena od sudske odluke čije se priznanje u konkretnom slučaju traži. Može biti konstatovano i na samoj odluci, dodatnim tekstom i posebnim pečatom, da je odluka postala pravosnažna odnosno izvršna. U modernim pravnim sistemima procesni javni poredak sprečava priznanje stranih odluka, donijetih suprotno načelima procesnog prava države priznanja, a najčešći razlog jeste ono što je suprotno načelu saslušanja stranaka. Obavezna primjena ovog načela, kao i poštovanje osnovnih procesnih načela države priznanja, rezultat je nastojanja da se pruže minimalne procesne garancije aktivnog učešća stranaka u postupku. Odsustvo domaće pravosnažne odluke o istoj stvari je načelo koje se mora poštovati a koja odluka ako postoji o istoj pravnoj stvari nužno podrazumijeva ako postoji nacionalna država neće priznati stranu sudsku odluku. Ukoliko postoji ranije započet postupak pred domaćim organom jer je naš zakon predvideo slučaj postojanja litispedencije u kom pravcu ako postoji ranije započet postupak u Srbiji neće priznati stranu sudsku odluku. Načelo koje predstavlja osnovu ustavnopravnog uređenja u formalnom smislu je i povreda javnog poretka te se u pogledu priznanja i izvršenja strane sudske odluka preispituje narušavanje javnog poretka Republike Srbije. Nadležan sud u postupku priznanja strane sudske odluke ocenjuje eventualnu povredu domaćeg materijalnog i procesnog prava pozivajući se na zaštitu javnog poretka. Načelo uzajamnosti reciprociteta je uslov u mnogim sistemima i kod nas, u tom slučaju sud može odbiti priznanje strane sudske ili druge odluke, uprkos tome što ona ispunjava sve zakonom propisane uslove, zbog toga što se u zemlji porijekla odluke ne priznaju sudske i druge odluke domaćih nadležnih organa.

4. Međunarodna nadležnost

Razlozi međunarodne saradnje podrazumijevaju da se uz ispunjenje određenih uslova priznaju dejstva odluka stranih suvereniteta. Pri ocjeni ispunjenosti uslova za priznanje strane sudske odluke domaći sud po službenoj dužnosti vodi računa o postojanju međunarodne nadležnosti suda koji je donio odluku. Preispitujući da li je pravosuđe strane zemlje koje je donijelo odluku imalo pravo i dužnost da postupa u određenoj stvari domaći sud ne može na direktan način da utiče na nadležnost stranog pravosuđa jer samo strana država može da donosi pravila o svojoj međunarodnoj nadležnosti. Ipak, u postupku odlučivanja o priznanju strane sudske odluke domaći sud preispituje da li je strano pravosuđe imalo dovoljno razloga da sudi u određenoj stvari, koja očigledno ima određenu vezu sa državom u kojoj se traži priznanje. U uporednom pravu, vodi se računa da je nadležnost stranog pravosuđa zasnovana na razumnim osnovima i da ne zadire u domen odnosa za koje postoji isključiva nadležnost domaćeg pravosuđa. Ispunjenje ovih uslova se cijeni po pravu zemlje gdje se traži priznanje, a pravila od kojih se polazi su pravila indirektno međunarodne sudske nadležnosti. Ako bi se pravilo o indirektnoj nadležnosti postavilo u formi pitanja: da li bi sudovi zemlje donošenja odluke bili nadležni kada bi se propisi o nadležnosti države priznanja primijenili u državi donošenja odluke, odgovor bi zavisio od rješenja za koje se opredijeli nacionalno zakonodavstvo zemlje gdje se pitanje postavlja. Prema nastrožijoj varijanti, strani sud ne bi mogao biti nadležan ukoliko je za određenu vrstu spora predviđena nadležnost domaćeg suda. To bi značilo da svako pravilo o nadležnosti domaćeg pravosuđa predstavlja istovremeno i pravilo o isključivoj međunarodnoj nadležnosti. Ovakvo postupanje bi bilo u suprotnosti sa osnovnim principima na kojima počiva međunarodno privatno pravo i nema uporište u savremenoj teoriji i praksi. Druga varijanta izjednačava pravila o direktnoj i indirektnoj međunarodnoj nadležnosti. Drugim riječima, govorimo o načelu bilateralizacije, a karakterističan primjer je njemačko pravo. Prema ovoj varijanti, priznaće se nadležnost stranog suda u onim slučajevima ukoliko je zasnovana na okolnostima na kojima se može zasnovati i nadležnost domaćeg suda za istu vrstu spora. Tu se misli na opće prihvaćene osnove zasnivanja nadležnosti, a cilj je omogućavanje odbijanja priznanja stranih odluka koje su donijete na osnovu pravila o prekomjernoj nadležnosti stranog suda. Rješenje koje najviše pogoduje priznanju stranih sudskih odluka je ono koje predviđa nadležnost stranog suda u svakom slučaju izuzev kada postoji isključiva međunarodna nadležnost domaćeg pravosuđa. Prihvatanjem ovog rješenja uvijek se priznaje međunarodna nadležnost sudova zemlje donošenja odluke izuzev u situaciji kada postoji isključiva nadležnost sudova zemlje priznanja.

5. Priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka u Srbiji

“Priznanje i izvršenje stranih odluka u Srbiji regulirano je Zakonom o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja (ZMPP), kojim se strana sudska odluka izjednačuje sa odlukom domaćeg suda i proizvodi dejstvo u našoj zemlji, samo ako je prizna naš sud.”⁸ Strana odluka proizvodi pravno dejstvo u skladu sa dejstvom domaće odluke i uslovima pod kojima se izjednačava sa domaćom odlukom. Izjednačiti stranu i domaću odluku znači priznati joj u formalnom smislu svojstvo izvršne isprave, na osnovu čega se pokreće izvršni postupak po imovinskopravnom zahtjevu. Na osnovu toga može se pokrenuti postupak izvršenja odluke ili postupak upisa statusnih promjena stanja u registru. Pravno dejstvo proizvodi izreka odluke kojom se zasnivaju, menjaju ili prestaju neka statusna, porodična ili imovinska prava i obaveze. Nakon priznanja strane sudske odluke ona proizvodi ista materijalnoppravna i procesnoppravna dejstva kao i domaća odluka. Strana sudska odluka koja je stekla svojstvo izvršne isprave u procesu prinudnog izvršenja podliježe normama domaćeg zakona i može se sprovesti samo nakon što je priznata kao izvršna u posebnom postupku kod nas. “Upodobljavanje strane odluke u domaći pravni sistem ne podrazumijeva i priznanje pravnog dejstva obrazloženja odluke po stranom pravu”.⁹

Zaključna razmatranja

U domenu priznanja stranih sudskih odluka u Srbiji novi Zakon o međunarodnom privatnom pravu, u osnovi, zadržava rješenja svog prethodnika, Zakon o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja (“Službeni list SFRJ”, br. 43/82 i “Službeni list SRJ”, br. 46/96). To se odnosi i na uslove za priznanje strane sudske odluke, koji su najvećim dijelom formulisani na isti način kao što je to bio slučaj u ZRSZ. U postupku priznanja strane sudske odluke sud će se ograničiti na to da ispita da li postoje taksativno nabrojani uslovi iz Zakona o međunarodnom privatnom pravu. Najznačajnija novina koju uvodi ZMPP je da se više ne traži postojanje uzajamnosti. S obzirom na rješenja sadržana u Prelaznim i završnim odredbama Zakona o međunarodnom privatnom pravu, odredbe novog zakona se primjenjuju na uslove za priznanje i oglašavanje strane sudske odluke izvršnom za sve postupke koji su u toku na dan početka primjene ovog zakona, tako da je uslov uzajamnosti u ovoj oblasti otišao u pravnu istoriju. Od drugih uslova posebno je značajno što se indirektna međunarodna nadležnost sada cijeni ne samo na osnovu nepostojanja isključive nadležnosti našeg pravosuđa, već i nepostojanja pretjerane nadležnosti stranog pravosuđa. Smetnja koja se odnosi na javni poredak dopunjena je, kao i kod instituta javnog poretka u domenu mjerodavnog prava, sa zahtjevom: očiglednosti i da bi dejstvo eventualno priznate odluke, a ne sama sudska odluka

⁸M. Krvavac, Op.cit. str.218.

⁹V. Grbin.I, Priznanje i izvršenje odluka stranih sudova, Zagreb, 1980 str.11

bilo protivno javnom poretku Srbije. Postupak priznanja strane sudske odluke je detaljno regulisan Zakonom o međunarodnom privatnom pravu koji sada predviđa i mogućnost podnošenja prigovora sudu koji je donio rješenje o priznanju, o kome se, po potrebi, može odlučivati nakon održanog ročišta. Protiv rješenja kojim sud odbije predlog za priznanje strane sudske odluke i protiv rješenja kojim sud odlučuje o prigovoru dozvoljena je posebna žalba drugostepenom sudu. Što se tiče vanrednih pravnih lijekova, ZMPP predviđa da se protiv rješenja o priznanju ili oglašavanju izvršnom strane sudske odluke koja je ukinuta po vanrednom pravnom lijeku u državi u kojoj je donijeta može podnijeti predlog za ponavljanje postupka.

LITERATURA

1. Varadi, Bordaš, Knežević, Pavić, Međunarodno privatno pravo, Beograd 2012.godine,
2. M. Krvavac, Međunarodno privatno pravo, Kosovska Mitrovica 2010. Godine
3. Stanivuković, Živković, Međunarodno privatno pravo – opći deo, Službeni list SCG, Beograd, 2004 godine
4. V. Ročkomanović, Međunarodno privatno pravo, Niš.2006 godine.
5. V. Grbin.I, Priznanje i izvršenje odluka stranih sudova, Zagreb, 1980.godine
6. V. Đorđević S, Kreća M., Etinski R, I. Čukalović I, Ristić M., Građa međunarodnog javnog prava, Novi Sad 1988.
7. V. Jezdić, Međunarodno privatno pravo, Beograd.1980 god
8. S. Avramov, M.Kreća, Međunarodno javno pravo, Beograd 2003.godine
9. Stanković, Vodinelić, Uvod u građansko pravo, Beograd 2007.godine,
10. Zakon o državljanstvu Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004 i 90/2007),
11. Zakon o međunarodnom privatnom pravu

RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF FOREIGN JUDGMENTS IN SERBIA

PhD Ferid Bulic

Abstract

Recognized and enforced foreign judgment means in the formal sense, to accept it as a final decision and as an executive title which indicates the fact equal with domestic decisions. The importance of recognition and enforcement of foreign court decisions, as well as the consequences that may arise from that is famous mainly a narrow circle of people through the legal doctrine and case law dealing with this issue. Through this operation explanation was given by the notion of

judicial decisions, and the conditions to be met to such a decision could be recognized and enforced before any competent court in Serbia. Apart from the possibility that a foreign court's decision to be recognized, there is a possibility that it is a domestic tribunal denies recognition when they meet the statutory requirements.

Keywords: foreign judicial decision; recognition of a judicial decision; execution of foreign court decisions; Conditions for recognition of foreign court decisions; Conditions for non-recognition of a judicial decision; procedure for recognition and enforcement under the law of Serbia.